

ПРИЛОГ 1.

Биљке домаћини карантински штетног организма *Monilinia fructicola*:

- трешња (*Prunus avium* L.),
- шљива (*Prunus domestica* L.),
- бресква (*Prunus persica* L.),
- кајсија (*Prunus armeniaca* L.),
- јабука (*Malus domestica* Borkh.),
- крушка (*Pyrus communis* L.),
- винова лоза (*Vitis vinifera* L.),
- *Chaenomeles* spp.,
- *Crataegus* spp.,
- *Cydonia* spp.,
- *Eriobotrya* spp.

ПРИЛОГ 2.

ТОК ВИЗУЕЛНОГ ПРЕГЛЕДА И НАЧИН УЗОРКОВАЊА

1.1. Ток визуелног прегледа

- Симптоми које узрокују *M. fructicola*, *M. laxa* и *M. fructigena* на биљкама домаћинима врло су слични. *Monilinia* врсте могу заразити цвјетове, изданке и плодове биљака домаћина. Латице заражених цвјетова попримају смеђу боју, након чега читави цвјетови некротирају и суше се. Након кишног периода или у условима високе релативне влажности ваздуха на осушеним цвјетовима могу се појавити уочљиве сивкасте превлаке спора гљиве, које изгледају као густа прашина.

- Са цвјетова, гљива прелази на изданке који се брже или спорије суше. Листови на захваћеним изданцима некротирају, попримају смеђу боју, увијају се и остају на стаблу. Чест је случај да се осуше сви листови, цвјетови или млађи плодови на зараженом изданку, а то се лако уочава и неријетко изгледа упадљиво током прољећа на нетретираним стаблима коштитачвих воћака у вртовима или окућницама.

- Симптоми на зрелим плодовима у почетку се јављају у виду лагано удубљених, воденастих пјега, које у кратком периоду захватају све већу површину плода, проузрокујући типичну трулеж. Трули дио плода код брескве, нектарине, кајсије, трешње и вишње поприма смеђу боју, док код сорти шљиве љубичастог плода не долази до промјене боје. Захваћени дио плода је мекан, а на њему се ускоро почињу појављивати добро видљиви јастучићи услед спорулације гљиве. Јастучићи се најчешће развијају густо, тако да у неким случајевима у виду превлаке у потпуности прекрију плод. Плодови заражени рано у вегетацији осуше се и остају да vise на стаблу, попримајући смеђу или готово црну боју. Плодови на стаблу заражени неколико седмица прије бербе најчешће се смежурају, а трулеж се релативно брзо шири са зараженог плода на плодове који се с њим додирују.

- Гљива са заражених плодова редовно прелази и на листове прислоњене уз плод. На листовима се појављују смеђе воденасте лезије, након чега се у релативно кратком времену читав лист увија, некротира и осуши.

1.2. Узорковање за лабораторијско тестирање

- Узимање узорака за лабораторијско тестирање треба да се врши истовремено са визуелним прегледима, у периоду вегетације.

- Узорковање дијелова биљака домаћина са израженим симптомима (цвјетови, изданци и плодови) за лабораторијска тестирања врши се у периоду вегетације, односно у периоду испољавања симптома, а оптимално вријеме за узорковање је у периоду мај - август.

- Приликом узорковања потребно је испратити принципе добре праксе за узорковање биља и биљних дијелова за лабораторијско тестирање (нпр. евиденција података о узроку на лицу мјеста узорковања, коришћење одговарајућег прибора и материјала за узорковање, дезинфекција прибора и алата итд.).

ЗАПИСНИК ЗА ПОСЕБАН НАДЗОР НАД ПРИСУСТВОМ *Monilinia fructicola*

(подаци о узорцима узетим за лабораторијску анализу из регистрованих матичњака и расадника, производних засада, пољопривредних газдинстава, окућница и јавних површина на којима се узгајају или расту биљке домаћини)

Број: бр. регије – бр. службе — ваш број, година

Нпр.: 01-01a-III-10/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.../2017.

Датум: _____

Шифра узорка: _____

Подаци о произвођачу

Назив:	
Адреса:	
Телефон:	
Број пољопривредног газдинства:	

Подаци о биљној врсти

Подручје:	
Општина:	
Кагастарска општина:	
Потес:	
Прегледана површина:	
Поријекло биљног материјала:	
GPS координате:	
Врста биљке домаћина:	
Сорта:	
Дијелови биљке који се узоркују	

Примједбе: _____

Одговорно лице
произвођач / увозник /
власник биља

Овлашћено лице
за преглед

ПРИЛОГ 4.

Табела 1 – Преглед дистрибуције и броја визуелних прегледа и узорака за лабораторијско испитивање присуства *Monilinia fructicola* у Републици Српској са мјеста производње садног материјала

Биљке домаћини	Јабuka	Крушка	Дуња и остале биљке домаћини	Шљива	Бресква, кајсија и нектарина	Трешња и вишња	Укупно
Подручје							
Приједор	2	2	1	4	1	1	11
Бања Лука	3	2	2	8	3	2	20
Добој	1	1	2	3	1	1	9
Бијељина	2	1	1	5	1	1	11
Источно Сарајево		1		2	1		4
Требиње	1			3	1		5
Укупно:	9	7	6	25	8	5	60

Табела 2 – Преглед дистрибуције и броја визуелних прегледа и узорака за лабораторијско испитивање присуства *Monilinia fructicola* у Републици Српској из производних засада, пољопривредних газдинстава и окућница на којима се узгајају биљке домаћини

Биљке домаћини	Јабuka	Крушка	Дуња и остале биљке домаћини	Шљива	Бресква, кајсија и нектарина	Трешња и вишња	Укупно
Подручје							
Приједор	2	2	1	4	1	2	12
Бања Лука	4	4	1	10	5	4	28
Добој	1	1	1	3	1	1	8
Бијељина	3	3	2	10	3	3	24
Источно Сарајево	1	1	1	4	1	1	9

Требиње	1	1	1	4	1	1	9
Укупно:	12	12	7	35	12	12	90

Табела 3 – Број службених узорака садног материјала биљки домаћина из увоза за лабораторијско испитивање присуства *Monilinia fructicola*

Узорци	Број визуелних прегледа са узорковањем ради тестирања латентне инфекције
Увезене пошиљке биљака домаћина	5*

* У случају постојања сумње на заразу, потребно је узети већи број узорака и доставити на лабораторијску анализу.

ПРИЛОГ 5.

Образац 1 – Резултати Програма посебног надзора над присуством *Monilinia fructicola* – проузроковача америчке смеђе трулежи плодова јабучастих и коштичавих воћака на подручју Републике Српске у 2017. години (овлашћене институције)

Ред. бр.	Произвођач/власник	Регија	Општина	Врста	Мјеста узорковања / површина узорковања (ha)	Датум прегледа/ узорковања	Лице које је узорковало	GPS координате	Бр. записника	Бр. извјештаја	Резултат

Образац 2 – Резултати Програма посебног надзора над присуством *Monilinia fructicola* – проузроковача америчке смеђе трулежи плодова јабучастих и коштичавих воћака на подручју Републике Српске у 2017. години прегледаних пошиљки из увоза

Пошиљке садног материјала из увоза							
Биљке домаћини	Јабука	Крушка	Дуња и остале биљке домаћини	Шљива	Бресква, кајсија и нектарина	Трешња и вишња	Укупно
Број узорака							
Број узорака за лабораторијску анализу							
Број позитивних узорака							
Број негативних узорака							

Образац 3 – Укупни резултати Програма посебног надзора над присуством *Monilinia fructicola* – проузроковача америчке смеђе трулежи плодова јабучастих и коштичавих воћака на подручју Републике Српске у 2017. години

	Јабука	Крушка	Дуња и остале биљке домаћини	Шљива	Бресква, кајсија и нектарина	Трешња и вишња	Укупно
Број узорака за лабораторијску анализу							
Број позитивних узорака							
Број негативних узорака							

Након завршетка Програма посебног надзора, попуњене табеле у електронској форми потребно је доставити Министарству, на мејл mps@mps.vladars.net.

Рок за завршетак наведених послова је 1. децембар 2017. године.